

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กรรณิการ์ วิจิตรสุคนธ์. คู่มืออบรมและเลี้ยงดูเด็กเล็ก. กรุงเทพมหานคร : เพชรรัตน์การพิมพ์, 2529
- กรมประชาสัมพันธ์. เด็กก่อนวัยเรียน. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สถานสงเคราะห์, 2524.
- กันยา ลุมพิกานนท์. การวิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กก่อนวัยเรียนในหนังสือพิมพ์รายวัน พุทธศักราช 2530-2531. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.
- คณะกรรมการพัฒนาการศึกษาและอบรมเลี้ยงดูเด็ก. ภาวะวิกฤติของชีวิตเด็กไทย : ปัญหาที่ยังไม่สายเกินไป. กรุงเทพมหานคร : อมรินทร์พรินติ้งกรุ๊ป, 2535.
- จรรยา สุวรรณทัต. แบบฉบับการอบรมเลี้ยงดูเด็กที่กำลังเปลี่ยนแปลงของครอบครัวรายได้น้อยที่อยู่ในตัวเมือง. รายงานการวิจัยฉบับที่ 24 สถาบันวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2524.
- จันทน์กฤษณา สุขสวัสดิ์. ผลการใช้ชุดการศึกษาสำหรับผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการพัฒนาการประสานกันของตาและมือให้กับเด็กปฐมวัย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.
- ฉลองรัฐ อินทรีย์. อิทธิพลของสิ่งต่างๆที่มีต่อการเจริญเติบโตและพัฒนาการของเด็ก. ภาควิชาการพยาบาลกุมารเวชศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล, กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์อักษรพัฒนา, 2528.
- ฉันทนา ภาคบงกช. เอกสารประกอบการศึกษาวิชา ปว.541 การศึกษาสำหรับผู้ปกครอง. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531.

- ดวงเดือน พันธุมนาวินและคณะ. ปัจจัยทางจิตวิทยาในเวทีเกี่ยวกับการอบรม
เลี้ยงดูเด็กของมารดาไทย. รายงานการวิจัยฉบับที่ 32 สถาบันวิจัย
พฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2528.
- ดร.ณี หิรัญรักษ์. นิตยสาร. กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาหนังสือพิมพ์
คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.
- ตีมาร์. ตีมาร์ สารวจผู้อ่านนิตยสาร. กรุงเทพมหานคร : ตีมาร์. 2538.
(เอกสารไม่ตีพิมพ์)
- ทศนา แคมมณี และคณะ. หลักการและรูปแบบการพัฒนาเด็กปฐมวัยตามวิถีชีวิตไทย.
กรุงเทพมหานคร : ฝ่ายวิจัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.
- นิตยา คชภักดี. จิตเวชเด็กสำหรับกุมารแพทย์. สมาคมกุมารแพทย์และ
จิตเวชเด็ก, กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, 2530.
- นิภา ทองไทย. หลักสูตรการอบรมเลี้ยงดูเด็กก่อนวัยเรียนสำหรับพ่อแม่
ในชุมชนเกษตรกรรม. ปริญญา นพนธ์การศึกษาด้วยฉันทิต
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2525.
- นิตา ชูโรต และคณะ. รายงานผลการวิจัยเรื่องหนังสืออ่านสำหรับเด็ก.
กรุงเทพมหานคร : สำนักงานส่งเสริมและประสานงานเยาวชน
แห่งชาติ, 2527.
- บุปผา สุจริตนปรีชา. จิตวิทยาพัฒนาการและการดูแลเด็กปฐมวัย. พิษณุโลก :
วิทยาลัยครูพิบูลสงคราม, 2531.
- ประคอง กรรณสูตร. สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร
: ภาควิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
, 2528.
- ประนอม รอดคำดี. "จากครรภ์มารดาถึงการศึกษาของเด็กไทย", วารสาร
ครุศาสตร์ (มกราคม - มีนาคม 2530) : 3-4.
_____ . การพัฒนาสุขภาพเด็ก. โครงการตำราและเอกสารทางวิชาการ
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.

- ประไพพรรณ ภูมิวิศิสาร. "พัฒนาการวัยเด็ก"ในเอกสารการสอนชุดวิชา
พฤติกรรมวัยเด็ก หน่วยที่ 2. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช,
กรุงเทพมหานคร : บริษัทประชาชน, 2530.
- ประภาวดี สืบสนธิ์. การวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์. กรุงเทพมหานคร
: คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.
- พุทธทาสภิกขุ. อุตมคติอนุบาล. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์เสียงเชียง, 2531.
- ยาใจ จุลพงษ์. ประเภทของการอบรมเลี้ยงดูตามการรับรู้กับระดับการชี้เหตุผล
เชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมปีที่สาม ในจังหวัดอุบลราชธานี.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.
- ระวีวรรณ ประกอบผล. นิตยสารไทย. กรุงเทพมหานคร : คณะนิเทศศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.
- เลขา ปิยะอัจฉริยะ. "การพัฒนาจริยธรรมของเด็ก"ในเอกสารการสอนชุดวิชา
การพัฒนาพฤติกรรมเด็ก หน่วยที่ 8. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช,
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2530.
- วันเพ็ญ พิศาลพงศ์. ทางเลือกของปฐมวัย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์, 2531.
- ศรีสกุล จารุจินดา. พัฒนาคน - พัฒนาชาติ. มูลนิธิสงเคราะห์เด็กสภาภาษาไทย,
กรุงเทพมหานคร : ยูนิตีพับลิเคชั่น, 2528.
- สรรค์รวี คชาชีวะ. การวิเคราะห์เนื้อหาของข่าวสารจากสื่อสิ่งพิมพ์.
กรุงเทพมหานคร : คณะวารสารศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์,
2525.
- สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชน. " ทำเนียบหน่วยงาน
พัฒนาเด็กและเยาวชนในประเทศไทย " กองนโยบายและแผนงาน
เยาวชน, 2537.

- สุณีย์ บรรจง. การศึกษาการอบรมเลี้ยงดูเด็กก่อนวัยเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาที่มารับบริการจากหน่วยงานทางการศึกษาและฟื้นฟูสมรรถภาพในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.
- สุพัตรา อุทากาญจน์. การวิเคราะห์เนื้อหาด้านจริยธรรมในรายการโทรทัศน์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.
- สุรพงษ์ รัชชนะเสถียร. การสื่อสารกับสังคม. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.
- สุรชัยธรรมมาธิราช, มหาวิทยาลัย ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสิ่งพิมพ์ หน่วยที่ 1-7. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุรชัยธรรมมาธิราช, 2531.
- _____. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสิ่งพิมพ์ หน่วยที่ 8-15. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุรชัยธรรมมาธิราช, 2531.
- หน่วยศึกษานิเทศก์. สามัญศึกษา, กรม. แนวการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลปีที่ 1-2 พุทธศักราช 2522. กรุงเทพมหานคร : หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา, 2524.
- อรทัย รัตนมณี. การศึกษาบทบาทของบิดาในการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัยในเขตเมือง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.
- อารี รังสินันท์. การสังเกตและการฝึกงานพฤติกรรมเด็ก. กรุงเทพมหานคร : จุฬินไทย, 2524.
- อรรถชัย อุบลสวัสดิ์. ผลของการทำให้กิจกรรมความรู้ผู้ปกครองที่มีทักษะกระบวนการวิทยาศาสตร์ของเด็กก่อนวัยเรียน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.
- อุ้นตา นพคุณ. รายงานการวิจัย เรื่อง ปัญหาสวัสดิการเด็กและการตอบสนองรอยองค์การเอกชน. กรุงเทพมหานคร : สมาคมสวัสดิการเด็กในประเทศไทย, 2532.
- อุบลวรรณ บิดิพัฒนะเกษมิต. บทบาทของนิตยสารผู้หญิงในการให้ความรู้เพื่อพัฒนาสตรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.

ภาษาต่างประเทศ

- Auerbach, Aline B. , Parents Learn Through Discussion Principles and Practices of Parent Group Education. New York : Wiley,1968.
- Berelson Bernard. Content Analysis in Communication Research. New York : Hafner , 1971.
- Brown, J. W. and others. A.V. Instruction Materials and Methods. New York : McGraw Hill, Inc.,1959.
- Carney, T. F. Content Analysis for systematic Inference from communication. London : Ralsfard,1972.
- Cartwright, Dorwin P. Analysis qualitative material. pp. 421-470 in L. Festinger and D.Katz (eds).
Research Methods in the Behavioral Sciences.
New York : Holt, Rinethart & Winston,1969.
- Danielson, Wayne A. Content Analysis in Communication Research. In Introduction to Mass Communication Reseach. pp. 180-206 Edited by Ralph O. Nafziger and David M. White Eaton Rouge : Louisiana State University Press,1963.
- Davidson, D. E. The periodicals collection : Its purpose and use in libraries. :London : Andre Deutsch,1969.
- Freud, Sigmund. The Psychoanalytic Study of the Child. New York : International University Press,1951.
- Hoing, A.S. Parents Involvement in Early Childhood Education. Washington, D.C. : National Association for the Education of Young Children,1987.

- Hurlock, Elizabeth B. Child Development. New York ; McGraw Hill Book Co., 1956.
- Katz, Bill. Magazine selection. New York, R.R. Bowker, 1971.
- Lillard, Paula Polk. Montessori : A Modern Approach.
New York : Schocken Book, 1972
- Maier Henry W. Three Theories of Child Developments.
New York : Harper & Row, 1975.
- Mussen, P.H. The Psychological Development of the Child.
New York : Angle Wood Cliffs, 1963.
- Wills, C. D. and W. H. Stegeman. Living in the Kindergarten.
Chicago : Follett Pulishing Co., 1957.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

1. อาจารย์วีระชัย ศรีเมือง
ศึกษานิเทศก์ 7 หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์
สำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสุรินทร์
2. อาจารย์ทวี สุภิมารส
ศึกษานิเทศก์ 7 หัวหน้าฝ่ายบริการทางการศึกษา
สำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสุรินทร์
3. อาจารย์วิไลวรรณ เหมือนชาติ
ศึกษานิเทศก์ 6 สำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสุรินทร์

ภาคผนวก ข

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

ตารางที่ 30

ตารางสรุปจำนวนสิ่งพิมพ์ที่ให้ความรู้ผู้ประกอบการเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กที่รวบรวมได้จากหน่วยงานต่าง ๆ

หน่วยงาน	แผ่นพับ	โบปลิว	โปสเตอร์	จุลสาร	วารสาร	หนังสือ	อื่นๆ	รวม
1. กระทรวง สาธารณสุข	40	8	22	10	25	13	3	121
2. กระทรวง ศึกษาธิการ	13	-	-	-	-	-	-	13
3. หน่วยราชการ ที่ขึ้นตรงต่อ สำนักนายก รัฐมนตรี	-	-	-	-	-	3	-	3
4. ศาลาว่าการ กรุงเทพฯ	14	-	-	-	-	3	-	17
5. ทบวงมหา วิทยาลัย	1	-	1	-	-	1	2	5
6. มูลนิธิและ องค์กร เอกชนต่างๆ	18	15	2	27	-	23	1	86
รวม	86	23	25	37	25	43	6	245

ตารางที่ 31

ตารางสรุปจำนวนสิ่งพิมพ์ที่ให้ความรู้ผู้ประกอบการ เกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กที่เป็นประชากรศึกษา

หน่วยงาน	แผ่นพับ	ใบปลิว	โปสเตอร์	จุลสาร	วารสาร	หนังสือ	อื่นๆ	รวม
1.กระทรวง สาธารณสุข	40	8	20	4	8	9	3	92
2.กระทรวง ศึกษาธิการ	13	-	-	-	-	-	-	13
3.หน่วยราชการ ที่ขึ้นตรงต่อ สำนักนายก รัฐมนตรี	-	-	-	-	-	1	-	1
4.ศาลาว่าการ กรุงเทพฯ	12	-	-	-	-	1	-	13
5.ทบวงมหา วิทยาลัย	1	-	1	-	-	1	2	5
6.มูลนิธิและ องค์กร เอกชนต่างๆ	12	7	2	20	-	19	1	61
รวม	78	15	23	24	8	31	6	185

รายชื่อสิ่งพิมพ์ที่เป็นประชากรศึกษา

กระทรวงสาธารณสุข

แผ่นพับ

1. ยาเม็ดพลูออไรด์ ขนาด 8.3" x 8.3" พับ 3 ทบ
2. ยาฝังคุมกำเนิดใช้ง่ายไม่ยุ่งยากคุมได้นาน 5 ปี ขนาด 8.5" x 4" พับ 4 ทบ
3. บลอคภัยไร้ปัญหา ยืดเวลาแห่งความสุข ขนาด 7.8" x 6.2" พับ 3 ทบ
4. วัสดุห่วงลูกห่าง ขนาด 9.2" x 4" พับ 5 ทบ
5. ชีวิตในท้องมีค่า ปรึกษาหมอทั้งฝากครรภ์และทำคลอด ขนาด 8.5" x 4.5" พับ 3 ทบ
6. เพื่อลูกรัก ขนาด 8" x 4.5" พับ 3 ทบ
7. สะดือไม่สะอาดอาจตายได้เพราะพิษร้ายของบาดทะยัก ขนาด 8.2" x 3.8" พับ 3 ทบ
8. กินปลาเตียบใหญ่ กินไข่แข็งแรง ขนาด 8.2" x 4.4" พับ 2 ทบ
9. อาหารตามวัยทารก อายุ 0-12 เดือน ขนาด 8.9" x 4.5" พับ 3 ทบ
10. อาหารหลัก 5 หมู่ ขนาด 8.2" x 4.4" พับ 3 ทบ
11. การกินอาหารให้ได้ประโยชน์และปลอดภัย ขนาด 8.2" x 4.4" พับ 3 ทบ
12. บันไดสู่ความสำเร็จ ขนาด 9" x 4.5" พับ 3 ทบ
13. ความรู้เกี่ยวกับความพิการแต่แรกเกิด ขนาด 8.6" x 4.2" พับ 3 ทบ
14. คำแนะนำเรื่อง"เหา" ขนาด 8.2" x 4.4"
15. เตรียมตัวเป็นแม่ ขนาด 8.2" x 4" (ขาวดำ)
16. การเตรียมตัวเป็นแม่ ขนาด 8.2" x 4" พับ 3 ทบ (ขาวดำ)
17. ปัญหาที่อาจพบในการให้นมบุตรและวิธีการแก้ไข ขนาด 8.2" x 4" พับ 3 ทบ (ขาวดำ)

18. น้ำนมแม่ ขนาด 8.2" x 4" พับ 3 ทบ (ขาวดำ)
19. การส่งเสริมพัฒนาการเด็ก อายุ 3-6 ปี ขนาด 8.2" x 4" พับ 3 ทบ (ขาวดำ)
20. การส่งเสริมภูมิคุ้มกันโรค ขนาด 8.2" x 4" พับ 3 ทบ (ขาวดำ)
21. โรคหวัด ขนาด 8.2" x 4" พับ 3 ทบ (ขาวดำ)
22. ใช้เลือดออก ขนาด 8.2" x 4" พับ 3 ทบ (ขาวดำ)
23. คัดชักเสปปี ขนาด 8.5" x 4.5" พับ 3 ทบ (ขาวดำ)
24. อาการของโรคต่าง ๆ ที่สำคัญในเด็ก ขนาด 8.5" x 4.5" พับ 3 ทบ (ขาวดำ)
25. การสร้างภูมิคุ้มกันโรคในเด็ก คอติบ ไอกรอน บาดทะยัก ขนาด 8.5" x 4.5" พับ 3 ทบ (ขาวดำ)
26. ใช้สุกใส ขนาด 8.5" x 4.5" พับ 3 ทบ (ขาวดำ)
27. การเลี้ยงดูทารก (อาหารเสริม) ขนาด 8.5" x 4.5" พับ 3 ทบ (ขาวดำ)
28. น้ำนมแม่แต่ลูกรัก..จากดวงใจ ขนาด 8.5" x 4.5" พับ 3 ทบ (ขาวดำ)
29. การปฏิบัติตนหลังคลอดบุตร ขนาด 8.5" x 4.5" พับ 3 ทบ (ขาวดำ)
30. อาหารสำหรับหญิงมีครรภ์และให้นมลูก ขนาด 8.5" x 4.5" พับ 3 ทบ (ขาวดำ)
31. การปฏิบัติตนของมารดาในระหว่างตั้งครรภ์ ขนาด 8.5" x 4.5" พับ 3 ทบ (ขาวดำ)
32. อันตรายของหัตถ์เยอร์มันต่อทารกในครรภ์มารดา ขนาด 8.5" x 4.5" พับ 3 ทบ (ขาวดำ)
33. การแก้ไขความผิดปกติของหัวนมเมื่อเตรียมตัวเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ ขนาด 8.2" x 4" พับ 3 ทบ
34. โรงพยาบาลราชวิถี แผนกสูตินรีเวช-กำหนดวันนัด ขนาด 7.5" x 4.6" พับ 3 ทบ

35. เลี้ยงลูกด้วยนมแม่ โครงการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่
โรงพยาบาลราชวิถี ขนาด 8.3" x 4" พับ 3 ทบ
36. เลี้ยงลูกด้วยนมแม่ ห้องเตรียมตัวเลี้ยงลูกด้วยนมแม่หลังผากระรอก
ขนาด 8.3" x 4" พับ 3 ทบ
37. บันไดสู่ความสำเร็จในการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ โรงพยาบาลราชวิถี
ขนาด 8.3" x 4" พับ 3 ทบ
38. แม่ตัวอย่าง ขนาด 8.1" x 4.5" พับ 3 ทบ
39. ร่วมมือ ร่วมใจ มาช่วยกันกวาดล้างโปลิโอ ขนาด 9.8" x 4.2"
พับ 3 ทบ
40. น้านมแม่ คือรักแท้ให้ลูก ขนาด 11.7" x 8.2" พับ 3 ทบ
(ขนาดใหญ่)

ใบปลิว

1. วิธีใช้ดสละคือเด็ก ขนาด 4" x 8.5"
2. โรคใช้สมองอักเสบ ขนาด 8.2" x 11.7"(A4)
3. โรคหัด ขนาด 8.2" x 11.7"(A4)
4. อาการข้างเคียงหลังจากฉีดวัคซีนป้องกันโรคใช้สมองอักเสบ
5. อาการข้างเคียงหลังจากฉีดวัคซีนป้องกันโรคคอตีบ ไอกรน บาดทะยัก
6. อาการข้างเคียงหลังจากฉีดวัคซีนป้องกันโรคหัด หัดเยอรมัน คางทูม
7. อาการข้างเคียงหลังจากฉีดวัคซีนป้องกันโรคตับอักเสบบี
8. การสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค ขนาด 8.5" x 11.3"(F4)
สิ่งพิมพ์ ในข้อ 4-6 มีขนาด 6" x 8.5"

โปสเตอร์ (พิมพ์ 4 สี)

1. แปรงฟัน วิธีขยับปิด
2. โรคฟันผุ
3. ปริทันต์
4. ฟันผุเกิดขึ้นง่าย ป้องกันได้ด้วยการแปรงฟัน
5. เพื่อ...ฟันที่แข็งแรง
6. หมอยากหายตัว เวลาที่พ่อแม่ทะเลาะกัน
7. โรคใช้เลือดออก
8. 3 เดือนที่ลาคลอด แม่จะโอบกอดลูกรักกินนม
9. นื่องแพ้ตจะเป็นหมอ แล้วลูกคุณสะจะเป็นอะไร
10. ช่วยด้วย ! หลูแดงเป็นเทา
11. ลูกคือดวงใจ ป้องกันภัยเอดส์ก่อนที่จะสาย
12. การป้องกันและการรักษาโรคอุจจาระร่วง
13. ไล่ห้วงลูกห่าง
14. ห่วงใยลูกในห้อง ต้องฝากครรภ์ทาคลอดกับหมอ
15. คุณสมบัติของวิธีคุมกำเนิดแบบต่าง ๆ
16. ทาหมันชาย สบายทั้งครอบครัว
17. ฉีดยาคุมกำเนิดแบบ 2 หรือ 3 เดือนครั้งไม่ต้องระวังไม่ต้องกลัวลืม
18. ยาฝังคุมกำเนิดใช้ง่ายไม่ยุ่งยาก คุมได้นาน 5 ปี
19. ประชากรพอดี ทรัพยากรแผ่นดินพอเพียง
20. พ่อ-แม่คือผู้กำหนดอนาคตของลูก

วารสาร

1. ช่าวนพรัตน์ "โทษของการออกกำลังในวัยเด็ก" ฉบับที่ 3
ประจำเดือน พ.ค. - มิ.ย. 2538
2. ช่าวนพรัตน์ "โรคไข่ออกผื่นในเด็ก" ฉบับที่ 4 ก.ค.-ส.ค. 2538
3. วารสารข่าวโรงพยาบาลราชวิถี "วิธีการทำคลอดบนรถแท็กซี่ในยาม
ฉุกเฉินด้วยตัวท่านเอง" ปีที่ 2 ฉบับที่ 3 ประจำเดือน พ.ย. 2538
ขนาด 11.5" x 8.2" มี 8 หน้า
4. ช่าวสารสถาบันสุขภาพจิต "แนวความคิดแก้ปัญหาการตั้งครรภ์ที่ไม่พึง
ประสงค์" ปีที่ 1 ฉบับที่ 6 ประจำเดือน มิ.ย. 2537
5. ช่าวสารสถาบันสุขภาพจิต "บิดามารดากับการรับสื่อมวลชนของ
เยาวชนไทย" ปีที่ 1 ฉบับที่ 9 ประจำเดือน ก.ย. 2537
6. ช่าวสารสถาบันสุขภาพจิต "ห่วงใยแพราะรัก"
"พฤติกรรมเชิงของสังคม"
ปีที่ 1 ฉบับที่ 9 ประจำเดือน ก.ย. 2537
7. ช่าวสารสถาบันสุขภาพจิต "เด็กที่มีพฤติกรรมแยกตัว"
"ด้วยรักและเข้าใจ"
ปีที่ 2 ฉบับที่ 2 ประจำเดือน ก.พ. 2537
8. ช่าวสารสถาบันสุขภาพจิต "ผลของการเลียนแบบจากโทรทัศน์
กับการเกิดพฤติกรรมก้าวร้าว"
"วิธีสร้างความรักและผูกพันในครอบครัวและเครือญาติ"
ปีที่ 2 ฉบับที่ 3 ประจำเดือน มี.ค. 2538
9. ช่าวสารสถาบันสุขภาพจิต "การเลือกของเล่น"
"ลูกในครรภ์มีขนาดเท่าใด"
ปีที่ 2 ฉบับที่ 4 ประจำเดือน เม.ย. 2538

จุลสาร

1. จดหมายข่าวอนามัยครอบครัว "งานวางแผนครอบครัวปี 2537" ปีที่ 2 ฉบับที่ 1 ประจำเดือน ต.ค. 2536
2. จดหมายข่าวอนามัยครอบครัว "ปีแห่งครอบครัวขอโอกาสให้แม่ได้เลี้ยงลูกในที่ทำงาน" ปีที่ 2 ฉบับที่ 3 ประจำเดือน เม.ย. 2537
3. จดหมายข่าวอนามัยครอบครัว "คุ้มครองเด็กหลังคลอดให้ปลอดภัยจากขบวนการ เพื่อปกป้องการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่" ปีที่ 2 ฉบับที่ 4 ประจำเดือน ก.ค. 2537
4. จดหมายข่าวอนามัยครอบครัว "สมุดบันทึกสุขภาพแม่และเด็ก" ปีที่ 3 ฉบับที่ 1 ประจำเดือน ต.ค. 2537

หนังสือ

1. สมุดบันทึกสุขภาพ ขนาด 7.5" x 5.2" 28 หน้ารวมปก
2. คู่มือสำหรับผู้ดูแลเด็กและครูในการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในเด็กก่อนวัยเรียน ขนาด 10.2" x 7.2" 98 หน้า
3. คู่มืออนามัยแม่และเด็ก ขนาด 10.2" x 7.4" 48 หน้า
4. แนวทางสำหรับการให้คำแนะนำปรึกษาที่มีประสิทธิภาพในเรื่องยาฝังคุมกำเนิด ขนาด 10.1" x 7.4" 24 หน้า
5. รักแบบเสียง ๆ เสียงเอดส์ไม่พิน ขนาด 10.1" x 7.1" 20 หน้า
6. หมั้นหญิงจากใจครอบครัว 4 ภาค ขนาด 6.2" x 8.5" 12 หน้า
7. ชีวิตสีชมพู คู่มือสู่ทางชีวิตที่สดใสด้วยกสิกรรมหลาย ขนาด 8.2" x 5.8" 28 หน้า
8. คู่มือการครองเรือน ขนาด 11.5" x 8.2" 50 หน้า
9. บันทึกรักจากครอบครัวสุขสันต์ ขนาด 8.3" x 5.7" 8 หน้า

สิ่งพิมพ์อื่น ๆ

ปฏิทินชุด สุขภาพจิตครอบครัว ปี 2539 13 แผ่น

เอกสารโรเนียว

1. โรงพยาบาลราชวิถี ส่งเสริมการเลี้ยงดูลูกด้วยนมแม่ ขนาด F4 26 แผ่น
2. ชุดนิทรรศการ "โรคเลือดจางธาลัสซีเมีย" ขนาด A4 มี 7 หน้า

กระทรวงศึกษาธิการ

แผ่นพับ

แผ่นพับประกอบงานวิจัยการสร้างคู่มือครูและผู้ปกครอง เพื่อพัฒนาความพร้อมของเต็กระดับก่อนประถมศึกษา กองวิชาการสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ , 2538.

ความรู้สู่ผู้ปกครอง 13 เรื่องได้แก่

1. รักใคร่โยยดี
2. สดใสวัยเรียน
3. เปิดโลกนิทาน
4. สนุกสนานกับการนับ
5. ของเล่นที่เหมาะสมกับลูก
6. เล่านิทานสนุกให้ลูกฟัง
7. ลูกรักทำเองได้
8. ใช้คำถามดีกว่า
9. เพื่อลูกรัก...จึงสอน
10. นอนเสียเถิดลูกน้อย
11. ร้อยความรักเพื่อนาหม
12. เด็กดีมีน้ำใจ
13. โทรทัศน์รายการดี

ศาลาว่าการกรุงเทพมหานคร

แผ่นพับ

1. ปี่แรกของลูก   ขนาด 8.4" x 3.4" พับ 4 ทบ
2. เติบโตดี เริ่มที่ขวบปีแรก   ขนาด 8.2" x 3.8" พับ 3 ทบ
3. พัฒนาการของเด็ก   ขนาด 8.2" x 4.5" พับ 3 ทบ
4. เด็กกับการเล่น   ขนาด 8.2" x 4.5" พับ 3 ทบ
5. อาหารเสริมทารก   ขนาด 8.5" x 4.5" พับ 3 ทบ
6. การป้องกันอุบัติเหตุในเด็ก   ขนาด 8.5" x 4.5" พับ 3 ทบ
7. เด็กอยู่ไม่สุข   ขนาด 8.5" x 4.2" พับ 3 ทบ
8. ผีกระเบียดลูก   ขนาด 8.1" x 4.5" พับ 3 ทบ
9. สุขภาพจิตเด็ก   ขนาด 8.2" x 4.5" พับ 3 ทบ
10. การป้องกันภาวะปัญญาอ่อน   ขนาด 8.2" x 4.2" พับ 3 ทบ
11. การดูแลเด็กมิใช่   ขนาด 8.4" x 4.5" พับ 2 ทบ
12. โรคท้องร่วงในเด็ก   ขนาด 8.4" x 4.5" พับ 3 ทบ

หนังสือ

1. คู่มือพี่เลี้ยงเด็กตามบ้าน ฝ่ายอนามัยชุมชน กองส่งเสริมสุขภาพ
สำนักงานามัย ขนาด 11.8" x 8.2" 81 หน้า

หน่วยราชการที่ขึ้นตรงต่อสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ

หนังสือ

1. เลี้ยงลูกถูกวิธี วัยแรกเริ่มวัยหลักของชีวิต คู่มือการพัฒนาเด็ก
ตามความต้องการพื้นฐานของเด็ก ฉบับประชาชน เล่มที่ 1 ขนาด 7" x 9" 3
ยก 56 หน้า (1 ชุดมี 3 เล่ม ประกอบด้วย เลี้ยงลูกถูกวิธี วัยแรกเริ่ม 0-5 ปี,
วัยเรียน 6-12 ปี, วัยรุ่น 13-18 ปี)

ทบวงมหาวิทยาลัย

แผ่นพับ

1. เชื้ออึกับทารกน้อยของท่าน

โปสเตอร์

1. เต็บโตตีเริ่มที่ขวบปีแรก ขนาด A4 พับ 3 ทบ

หนังสือ

1. หนังสือครอบครัวดีมีสุขโดยชุมชน เพื่อโครงการครอบครัวดีมีสุข โดยชุมชน 75 จังหวัด สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล, 2538.

ปฏิทิน

1. ชุดการอบรมเลี้ยงดูเด็กตามวิถีชีวิตไทย พ.ศ.2536 13 แผ่น
2. ชุดการอบรมเลี้ยงดูเด็กตามวิถีชีวิตไทย พ.ศ.2538 13 แผ่น

มูลนิธิและองค์กรต่าง ๆ

UNICEF

1. การดูแลเด็กเมื่อเป็นหวัด
2. เป็นหวัดหายเองได้ แต่อาจตายหรือพิการเพราะโรคแทรก

มูลนิธิเพื่อพัฒนาเด็ก

แผ่นพับ

1. เพื่อประโยชน์สุขของเด็กไทย ขนาด 8.5" x 4" พับ 6 ทบ
2. โครงการครอบครัวและชุมชนพัฒนา ขนาด 8.2" x 3.7" พับ 3 ทบ
3. โครงการส่งเสริมสื่อมวลชนเพื่อเด็ก ขนาด 8.2" x 3.7" พับ 3 ทบ
4. โครงการแต่น้องผู้หิวโหย ขนาด 7" x 3.7" พับ 3 ทบ
5. สื่อมวลชนศึกษา ขนาด 8.5" x 3.5" พับ 4 ทบ
6. โครงการนันทนาการเพื่อเด็ก ขนาด 8.5" x 3.7" พับ 3 ทบ

จุลสาร

1. จดหมายข่าวมูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก "วังวนเล่นที่กลหลอกเด็ก"
(ก.ย.-ธ.ค. 2536 ขนาด 8.5" x 4.5" เย็บเล่ม 24 หน้า)
2. จดหมายข่าวมูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก
"คู่มือทัศนกับลูกอย่างสร้างสรรค์"
"ชุมชนช่วยชุมชน" (ม.ค.-เม.ย. 2537)

หนังสือ

1. หนังสือรายงานประจำปี 2536 ของมูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก
"เด็กกับการเขียนแบบสื่อ"
"วันนี้คุณสร้างภูมิคุ้มกันสื่อให้ลูกหรือยัง"
"สร้างรากฐานชีวิตเด็กด้วยพลังแห่งครอบครัวและชุมชน"
2. คู่มือคู่มือทัศนกับลูกอย่างสร้างสรรค์ พิมพ์เป็นครั้งที่ 2, 2537
ขนาด 8.5" x 4.5" 62 หน้า

มูลนิธิมิตรมวลเด็ก

หนังสือ

1. คู่มืออาสาสมัครพิทักษ์สิทธิเด็กทางเพศ ขนาด 7.5" x 4" 52 หน้า
2. ตัวของหนู ขนาด 7.2" x 5.2" 36 หน้า
3. ทำไมหนูจึงเป็นลูกบุญธรรม ขนาด 8.2" x 11.5"

มูลนิธิสงเคราะห์เด็กยากจน ซี.ซี.เอฟ. ในประเทศไทย

แผ่นพับ

1. ความรู้เรื่องพยาธิ ขนาด 7" x 18" พับ 4 ทบ

หนังสือ

1. การดำเนินชีวิตพร้อมโรคเอดส์ในสังคม ขนาด 5" x 8" 68 หน้า

2. ความรู้เพื่อชีวิต : สาระที่ท้าทาย
  - 2.1 ครอบครัวเป็นสุข มีลูกเมื่อพร้อม
  - 2.2 ลูกเกิดรอด แม่ปลอดภัย
  - 2.3 นมแม่และอาหารตามวัย
  - 2.4 เลี้ยงดูให้ถูก เพื่อลูกเติบโต
  - 2.5 เลี้ยงลูกให้ดีมีคุณภาพ
  - 2.6 ป้องกันโรคร้ายได้ด้วยวัคซีน
  - 2.7 เมื่อลูกท้องเสีย ใช้น้ำเกลือแร่
  - 2.8 เมื่อลูกเป็นหวัด รู้จักรักษา
  - 2.9 ยุงนำโรคร้าย อย่าให้มันกัด
  - 2.10 เอดส์เป็นโรคร้าย ระวังใจป้องกัน
  - 2.11 สุขปฏิบัติ ขจัดโรคภัย

สหทัยมูลนิธิ

แผ่นพับ

1. เยี่ยมเด็กภาพร่าอย่างไรไม่ให้มีปัญหา ขนาด 3"x4" พับ 4 ทบ
2. ครอบครัวอุปการะ ขนาด 3.8" x 8.4" พับ 3 ทบ
3. หนูอยากยิ้ม ขนาด 8.4" x 3.8" พับ 3 ทบ

ใบปลิว

1. สานสัมพันธ์ ฉบับที่ 26 ก.พ. 2536
2. สานสัมพันธ์ ฉบับที่ 32 ส.ค. 2536
3. สานสัมพันธ์ ฉบับที่ 37 ก.พ. 2537
4. สานสัมพันธ์ ฉบับที่ 43 ไม่ระบุเดือน
5. สานสัมพันธ์ ฉบับที่ 44 ไม่ระบุเดือน
6. สานสัมพันธ์ ฉบับที่ 56 ก.ย. 2538
7. สานสัมพันธ์ ฉบับที่ 57 ต.ค. 2538

จุลสาร

1. สื่อสายใย ฉบับประจำเดือน มิ.ย. 2536
2. สื่อสายใย ฉบับประจำเดือน ก.ค. 2536
3. สื่อสายใย ฉบับประจำเดือน ก.ย. 2536
4. สื่อสายใย ฉบับประจำเดือน พ.ย. 2536
5. สื่อสายใย ฉบับประจำเดือน ก.พ. 2537
6. สื่อสายใย ฉบับประจำเดือน มี.ค. 2537
7. สื่อสายใย ฉบับประจำเดือน เม.ย. 2537
8. สื่อสายใย ฉบับประจำเดือน พ.ค. 2537
9. สื่อสายใย ฉบับประจำเดือน ต.ค. 2537
10. สื่อสายใย ฉบับประจำเดือน พ.ย. 2537
11. สื่อสายใย ฉบับประจำเดือน ธ.ค. 2537
12. สื่อสายใย ฉบับประจำเดือน ม.ค. 2538
13. สื่อสายใย ฉบับประจำเดือน ก.พ. 2538
14. สื่อสายใย ฉบับประจำเดือน มี.ค. 2538
15. สื่อสายใย ฉบับประจำเดือน ก.ค. 2538
16. สื่อสายใย ฉบับประจำเดือน ส.ค. 2538
17. สื่อสายใย ฉบับประจำเดือน ต.ค. 2538
18. สื่อสายใย ฉบับประจำเดือน ธ.ค. 2538

หนังสือ

1. แนวทางและการมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือและพัฒนาเด็กกำพร้า
ขนาด 7.3" x 5" 88 หน้า
2. หัวใจที่เบิกบาน ขนาด 7.2" x 5" 86 หน้า

มูลนิธิสงเคราะห์เด็กของสภากาชาดไทย

แผ่นพับ

1. มูลนิธิสงเคราะห์เด็กของสภากาชาดไทย พับ 3 ทบ

หนังสือ

1. พัฒนาคคน-พัฒนาชาติ ขนาด 8.2" x 5.7" 62 หน้า

สมาคมพัฒนาประชากรและชุมชน

แผ่นพับ

1. ความรู้เกี่ยวกับสารเสพติด คุณอยากมีชีวิตเช่นนี้หรือ
ขนาด 8.1" x 4" พับ 4 ทบ

หนังสือ

1. หากจะรักขอทักสักนิด ขนาด 7.2" x 5.2" 40 หน้า
2. คู่มือวางแผนครอบครัว : กันเกิด ขนาด 7" x 5" 64 หน้า
3. การ์ตูนชุดพัฒนาเด็ก 1 "อันเจ้าสาราญ" 6.8" x 7.2" 20 หน้า
4. การ์ตูนชุดพัฒนาเด็ก 2 "น้ำปลาผู้นำสงสาร" 6.8 x 7.2 20 หน้า
5. การ์ตูนชุดพัฒนาเด็ก 3 "วันจันทร์ที่สดใส" 6.8 x 7.2 20 หน้า
6. การ์ตูนชุดพัฒนาเด็ก 4 "สี่เกลอเจอปัญหา" 6.8 x 7.2 20 หน้า
7. การ์ตูนชุดพัฒนาเด็ก 5 "แม่จ๋า..หนูมาจากไหน" 6.8 x 7.2 20 หน้า
8. การ์ตูนชุดพัฒนาเด็ก 6 "น้ำหวานฝันดี" 6.8 x 7.2 20 หน้า
9. โครงการเรียนภาษาอังกฤษรู้ทันเอดส์ (เด็กเล็ก)

ภาคผนวก ค

ประเภทของเนื้อหา

(เกณฑ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์เนื้อหา)

รายละเอียดกรอบเนื้อหาเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็ก

1. การวางแผนครอบครัว มีเนื้อหาที่กล่าวถึง การวางแผนครอบครัว การเตรียมครอบครัว ด้วยวิธีการต่างๆ 5 เรื่อง คือ

1.1 การเลือกคู่ครองที่เหมาะสม ได้แก่ การคำนึงถึงความพร้อมทางด้าน อายุ อาชีพ หน้าที่การงาน ความพร้อมทางด้านเศรษฐกิจ

1.2 การรักษาสถานภาพครอบครัว ได้แก่ การปฏิบัติตนที่เหมาะสมในการครองรักครองเรือน การใช้ชีวิตร่วมกันอย่างเข้าใจ การปรับตัว การใช้คำพูด ความเข้าใจที่มีต่อคู่สมรส การแก้ปัญหาที่มีผลต่อการรักษาสถานภาพครอบครัว การหย่าร้างและผลกระทบที่มีต่อครอบครัว

1.3 การตรวจสุขภาพก่อนแต่งงาน ได้แก่ การตรวจร่างกาย การตรวจเลือดและการตรวจสุขภาพด้านต่างๆ ทั้งชายและหญิงก่อนแต่งงาน

1.4 การวางแผนเกี่ยวกับการมีบุตร ได้แก่ ความต้องการหรือไม่ต้องการมีบุตร การเว้นระยะถี่ห่างของการมีบุตร จำนวนของบุตร การเลือกเพศของบุตร การคุมกำเนิดแบบชั่วคราว การคุมกำเนิดแบบถาวร การทำหมัน การมีบุตรยากและการแก้ไขภาวะการมีบุตรยากด้วยวิธีการทางธรรมชาติ และด้วยความช่วยเหลือทางการแพทย์ การฉีดยาป้องกันหัดเยอรมันเพื่อความพร้อมสำหรับการมีบุตร

1.5 ปัญหาด้านสุขภาพของพ่อแม่ที่อาจจะส่งผลกระทบต่อลูก ได้แก่ การที่แม่หรือพ่อเป็นโรคที่สามารถติดต่อได้ทางพันธุกรรมเช่น โรคธาลัสซีเมีย โรคฮีซีส โรคเลือดต่างๆ การที่แม่เป็นโรคซึ่งสามารถติดต่อหรือถ่ายทอดสู่ทารกได้ในทางต่างๆ เช่น โรคเริม โรคเบาหวาน โรคเอดส์ หรือการที่แม่มีอายุมากเกินไป หรือเป็นโรคซึ่งสามารถส่งผลต่อการมีบุตรและการคลอดบุตร เช่น โรคโลหิตจาง โรคเบาหวาน โรคหัวใจ ความดันโลหิตสูง แม่เป็นโรคลมชัก โรคลมบ้าหมู มีภาวะติดเชื้อระหว่างตั้งครรภ์ หรือแม่ที่เคยมีประวัติการทาแท้ง และมีโอกาสแท้งซ้ำ

2. การปฏิบัติตนของมารดา มีเนื้อหาที่กล่าวถึงการปฏิบัติตนของมารดาเมื่อเริ่มตั้งครรภ์ ขณะตั้งครรภ์ ขณะคลอดและวิธีคลอด และการปฏิบัติตนหลังคลอด ดังนี้

2.1 การปฏิบัติตนของมารดาเมื่อเริ่มตั้งครรภ์ มีเนื้อหาที่กล่าวถึงการปฏิบัติตนของมารดาเมื่อเริ่มตั้งครรภ์ ด้วยวิธีการต่างๆ 4 เรื่อง คือ การฝากครรภ์ การแก้ไขอาการแพ้ การใช้ยาของมารดาขณะตั้งครรภ์ และสุขภาพจิตของมารดา

2.1.1 การฝากครรภ์ ได้แก่ การฝากครรภ์ทันทีที่ทราบว่าการตั้งครรภ์เกิดขึ้น การปฏิบัติตนเมื่อไปฝากครรภ์และพบสูตินรีแพทย์ การไปตรวจครรภ์ทุกครั้งที่เหมาะสม

2.1.2 การแก้ไขอาการแพ้ ได้แก่ อาการแพ้แบบต่างๆที่สามารถเกิดขึ้นได้ขณะตั้งครรภ์ วิธีการแก้ไขอาการแพ้ และการลดอาการแพ้แบบต่างๆ

2.1.3 การใช้ยาของมารดาขณะตั้งครรภ์ ได้แก่ การใช้อินนินแม่ทั้งไปและแม่ที่มีปัญหาทางสุขภาพ ข้อควรปฏิบัติในการใช้ยา ปริมาณของยาที่เหมาะสม ประเภทของยาที่ควรใช้อย่างระมัดระวัง หรือไม่ควรใช้ขณะตั้งครรภ์

2.1.4 สุขภาพจิตของมารดา ได้แก่ อารมณ์ของมารดาขณะตั้งครรภ์ซึ่งมีผลกระทบต่อทารกในครรภ์ ความเข้าใจของมารดาในการปรับตัวกับสภาพแวดล้อมต่างๆ ความเข้าใจของพ่อและวงศ์ญาติ ซึ่งจะส่งผลให้แม่มีอารมณ์ดี แจ่มใส และมีความพร้อมทางจิตใจในการมีบุตร

2.2 การปฏิบัติตนของมารดาขณะตั้งครรภ์ มีเนื้อหาที่กล่าวถึงการปฏิบัติตนของมารดาขณะตั้งครรภ์ ด้วยวิธีการต่างๆ 6 เรื่อง คือ การเลือกรับประทานอาหารและสารอาหารที่เหมาะสม การดูแลสุขภาพขณะตั้งครรภ์ ความเข้าใจพัฒนาการของครรภ์และทารกในครรภ์ ความเข้าใจการเปลี่ยนแปลงของมารดาขณะตั้งครรภ์ การได้รับสารพิษต่างๆ และการป้องกันเด็กพิการขณะตั้งครรภ์

2.2.1 การเลือกรับประทานอาหารและสารอาหารที่เหมาะสม ได้แก่ การได้รับอาหารที่มีคุณภาพ มีสารอาหารครบ 5 หมู่ ในปริมาณที่เพียงพอและเหมาะสม และมีประโยชน์ต่อการเจริญเติบโตของทารกในครรภ์ การรับประทานอาหารที่สะอาดและปลอดภัย การได้รับวิตามินและเกลือแร่ในปริมาณที่เหมาะสม

2.2.2 การดูแลสุขภาพขณะตั้งครรภ์ ได้แก่ การปฏิบัติตนที่เหมาะสมซึ่งส่งผลต่อสุขภาพของมารดาขณะตั้งครรภ์ ได้แก่ การทำงาน การขับรถ การเดินทาง การออกกำลังกาย การมีเพศสัมพันธ์ การพักผ่อน การฝึกการหายใจ การเลือกสวมเสื้อผ้า/รองเท้าที่เหมาะสม การดูแลเกี่ยวกับความสะอาด และการระวังป้องกันการแท้ง การตรวจสุขภาพและการรับภูมิคุ้มกัน เช่น การฉีดวัคซีน ป้องกันโรคบาดทะยัก

2.2.3 ความเข้าใจพัฒนาการของครรภ์และทารกในครรภ์ ได้แก่ ความเข้าใจการเติบโตของครรภ์ที่เหมาะสม ขนาดของครรภ์ ขนาดของเส้นรอบวงที่เกิดจากการขยายของครรภ์ น้ำหนักของมารดา และการคำนวณน้ำหนักของทารกในครรภ์ พัฒนาการการเจริญเติบโตของทารกในครรภ์ การดิ้นของทารกในครรภ์ การตรวจอัลตราซาวนด์ดูพัฒนาการของทารก

2.2.4 ความเข้าใจการเปลี่ยนแปลงของมารดาขณะตั้งครรภ์ ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย ได้แก่ อาการบวม อาการตกขาว มากกว่าปกติ เส้นเลือดขูด บวมกระดูก ฟันผุ อัมบัสสาวะไม่อยู่ ท้องผูก อาการผิดปกติระหว่างตั้งครรภ์ที่ต้องพบแพทย์หรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุขทันที ได้แก่ อาการชัก มีไข้สูง อาการซีด บวมหัวมากหรือตาพร่ามัว อาการตกเลือด เลือดออกทางช่องคลอด หรือฉุนน้ำคร่ำแตกก่อนกำหนด

2.2.5 การได้รับสารพิษต่างๆ ได้แก่ มารดาตั้งครรภ์ ได้รับสารพิษด้วยการฉีด ดีม กิน หรือเสพด้วยวิธีต่างๆ การสูบบุหรี่ ดื่มเหล้าและการได้รับสารเสพติด สารพิษต่างๆ เช่น กามะถัน ตะกั่วปรอท ซึ่งส่งผลกระทบต่อทารกในครรภ์

2.2.6 การป้องกันเด็กพิการขณะตั้งครรภ์ ได้แก่

การปฏิบัติต่าง ๆ เพื่อป้องกันอาการผิดปกติทางด้านต่างๆของทารก การหลีกเลี่ยงการอยู่ใกล้ผู้ป่วยเป็นโรคหัดเยอรมัน และอีสุกอีใส การตรวจโครโมโซมเพื่อตรวจสอบความพิการของทารกในครรภ์

2.3 การปฏิบัติตนของมารดาขณะคลอด มีเนื้อหาที่กล่าวถึงการปฏิบัติตนของมารดาขณะคลอด ได้แก่

2.3.1 การเตรียมตัวคลอด ได้แก่ การเตรียมอุปกรณ์สำหรับมารดาและทารกแรกเกิดตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้อง การเตรียมพร้อมสำหรับการไปโรงพยาบาลหรือสถานอนามัย การศึกษาเกี่ยวกับอาการเจ็บท้องคลอดจริง เจ็บท้องคลอดเทียม การบีบตัวของมดลูก การบรรเทาอาการปวดขณะเจ็บท้องคลอด การปฏิบัติของแพทย์พยาบาลในการเตรียมคลอด การตรวจวัดชีพจรและความดันโลหิต การตรวจการเต้นของหัวใจเด็กทารกในครรภ์

วิธีคลอด มีเนื้อหาที่กล่าวถึง การคลอดในลักษณะต่างๆ ได้แก่การคลอดตามธรรมชาติ การคลอดโดยใช้เครื่องมือ การคลอดโดยการผ่าตัด

2.3.2 การคลอดตามธรรมชาติ ได้แก่ การคลอดในโรงพยาบาลหรือคลอดที่บ้านโดยผดุงครรภ์หรือหมอตายาย ผู้ช่วยท่าคลอดใช้อุปกรณ์ที่จำเป็น เช่น ลูกยางแดงใช้ดูดมูกและน้ำคร่ำจากปากและจมูกเด็ก เชือกสำหรับผูกสายสะดือเด็ก ถุงมือปราศจากเชื้อ ผ้าสะอาดสำหรับห่อตัวเด็ก ผ้ากอซสำหรับปิดแผล

2.3.3 การคลอดโดยใช้เครื่องมือ ได้แก่ การคลอดในโรงพยาบาล การคลอดโดยแพทย์ผู้ชำนาญ ต้องใช้เครื่องมือช่วยคลอด เช่น การกระตุ้นหรือการเร่งให้เจ็บท้องคลอดด้วยการเจาะถุงน้ำคร่ำ การใช้สอร์แมนช่วยกระตุ้นมดลูกให้บีบตัวแรงขึ้น

2.3.4 การคลอดโดยการผ่าตัด ได้แก่ มารดาที่มีข้อบ่งชี้ทางการแพทย์ให้ท่าคลอดด้วยวิธีการผ่าท้องคลอดเพื่อความปลอดภัยของมารดาและทารกในครรภ์ เช่น มารดาที่เป็นโรคเบาหวาน มารดาที่เป็นเริ่มที่อวัยวะเพศ มารดาเจ็บท้องคลอดก่อนกำหนด มดลูกมีน้ำคร่ำมากหรือน้อยเกินไป เด็กอยู่ในท่าหัวขึ้นหรือขวางซึ่งมีความเสี่ยงสูงกว่าท่าปกติ การศึกษาวิธีการคลอดในแม่ที่จำเป็น ต้องได้รับการผ่าท้องคลอด

2.4 การปฏิบัติตนหลังคลอด มีเนื้อหาที่กล่าวถึง การปฏิบัติตนของมารดาหลังคลอดด้วยวิธีการต่างๆ 3 เรื่อง คือ การดูแลสุขภาพหลังคลอด การจัดระบบโภชนาการของมารดาหลังคลอด และ การได้รับยาและสารอันตรายต่างๆ

2.4.1 การดูแลสุขภาพหลังคลอด ได้แก่ การปฏิบัติตนที่เหมาะสมในด้านต่างๆ ได้แก่ การทำงาน การออกกำลังกาย การมีเพศสัมพันธ์ การพักผ่อน การดูแลรักษาความสะอาด อาการผิดปกติหลังคลอดที่ต้องไปพบแพทย์ทันที ได้แก่ อาการไข้สูงติดต่อกันเกิน 2 วัน อาการบวมและปวดบริเวณฝีเย็บ มีเลือดสดๆออกทางช่องคลอด เต้านม บวม ช้ำแดง อักเสบ หัวนมแตกเป็นแผล น้ำคาวปลา มีกลิ่นเหม็น ปวดหัวมาก ปวดท้องน้อย

2.4.2 การจัดระบบโภชนาการของมารดาหลังคลอด ได้แก่ การเลือกรับประทานอาหารและสารอาหารที่เหมาะสม ได้รับอาหารที่มีคุณภาพ มีสารอาหารครบ 5 หมู่ในปริมาณที่เพียงพอและเหมาะสม การรับประทานอาหารที่สะอาดและปลอดภัย การได้รับวิตามินในปริมาณที่เหมาะสม เพื่อให้แม่แข็งแรงและมีน้ำนมเลี้ยงลูก

2.4.3 การได้รับยาและสารอันตรายต่าง ๆ ได้แก่ มารดาหลังคลอดซึ่งให้นมบุตรรับประทานยาหรือได้รับสารอันตรายต่าง ๆ เช่น ยาแดง เหล้า บุหรี่ สุรา สารเสพติดชนิดต่างๆ ซึ่งมีผลกระทบต่อพัฒนาการของทารก

การส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัย ได้แก่ การส่งเสริมความเจริญเติบโตของเด็กทุกด้าน ได้แก่ การส่งเสริมพัฒนาการทางกาย การส่งเสริมพัฒนาการทางสติปัญญา การส่งเสริมพัฒนาการทางจริยธรรม การส่งเสริมพัฒนาการทางอารมณ์-บุคลิกภาพ การส่งเสริมพัฒนาการทางสังคม การอบรมเลี้ยงดูเด็กที่มีลักษณะพิเศษ การดูแลทั่วไป และบทบาทของพ่อ

3. การส่งเสริมพัฒนาการทางกาย มีเนื้อหาที่กล่าวถึง การส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการทางกาย ด้วยวิธีการต่างๆ 6 เรื่อง คือ การจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมพัฒนาการทางกาย การจัดระบบโภชนาการ การดูแลสุขภาพและความสะอาด/การฝึกสุขนิสัย การป้องกันอุบัติเหตุและอันตราย และการสังเกตและแก้ไขความผิดปกติทางกาย

3.1 การจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมพัฒนาการทางกาย ได้แก่ การดูแลให้เด็กมีสุขภาพอนามัยที่สมบูรณ์ในระยะหลังคลอดใหม่ๆ ควรมีการตรวจสอบพัฒนาการที่เหมาะสม น้ำหนัก และส่วนสูง เมื่อเด็กโตขึ้น มีการจัดสภาพแวดล้อมให้เด็กได้เคลื่อนไหว เปิดโอกาสให้เด็กได้พัฒนากล้ามเนื้อเล็กและกล้ามเนื้อใหญ่ ด้วยการทำกิจกรรมต่างๆ ให้เด็กได้เล่นของเล่นที่ส่งเสริมให้เกิดพัฒนาการด้านร่างกาย เลือกของเล่นที่มีคุณภาพเหมาะสมกับวัยให้เด็กเล่น จัดสถานที่ที่เหมาะสม สงบ มีอุณหภูมิพอเหมาะกับการเล่นของเด็ก

3.2 การจัดระบบโภชนาการ ได้แก่ การให้เด็กดื่มนมมารดาหรือนมผสมในปริมาณที่เพียงพอและอยู่ในระยะเวลาที่เหมาะสม การให้อาหารที่เหมาะสมกับวัย การให้อาหารที่มีคุณภาพ มีสารอาหารครบ 5 หมู่และมีประโยชน์ต่อการเจริญเติบโตของเด็ก การให้อาหารที่สะอาดและปลอดภัยจากเชื้อโรค การให้วิตามินในปริมาณที่เหมาะสม การฝึกให้เด็กช่วยตัวเองในการรับประทานอาหาร การฝึกให้เด็กรับประทานอาหารให้เป็นเวลา

3.3 การดูแลสุขภาพและความสะอาด การฝึกสุขนิสัย ได้แก่ การดูแลสุขภาพเด็กให้แข็งแรงสมบูรณ์ การระมัดระวังและป้องกันไม่ให้เด็กเจ็บป่วยเป็นโรคต่างๆ การจัดเตรียมการช่วยเหลือ และการให้การรักษาพยาบาล

เมื่อเด็กเจ็บป่วย การดูแลท่าความสะอาดร่างกายของเด็ก การพักผ่อนที่เพียงพอและเป็นเวลา การฝึกควบคุมการขับถ่ายและการรักษาความสะอาด การดูแลผิวพรรณ การท่าความสะอาด การป้องกันอาการผด ผื่น และอาการน้ำเหลืองเสียนว้ยที่เพิ่มขึ้น การดูแลสุขภาพอนามัยช่องปาก การท่าความสะอาดฟันและการแปรงฟัน การเลือกใช้ยาสีฟัน

3.4 การป้องกันอุบัติเหตุและอันตราย ได้แก่ การระมัดระวังและป้องกันไม่ให้เด็กได้รับบาดเจ็บ พิการหรือตายจากการเกิดอุบัติเหตุ การระมัดระวังและป้องกันอันตรายจากการเล่นของเล่นและการเลียนแบบเล่นเลียนแบบ รวมถึงการจัดสภาพแวดล้อมรอบตัว เด็กให้ปลอดภัย

3.5 การเสริมสร้างภูมิคุ้มกัน ได้แก่ การฉีดวัคซีนให้ภูมิคุ้มกันโรคแก่เด็กให้ครบตามจำนวน และอยู่ในระยะเวลาที่กำหนด

3.6 การสังเกตและแก้ไขความผิดปกติทางกาย ได้แก่ การสังเกตพัฒนาการทางกายที่อาจนำไปสู่ปัญหา ได้แก่ พัฒนาการของกล้ามเนื้อ การเคลื่อนไหวของส่วนต่างๆของร่างกาย การแก้ไขความผิดปกติทางกาย ตา กระดูก แขน ขา ฟัน หรือความผิดปกติอื่นๆ ที่ไม่ใช่ว่าความพิการ

4. การส่งเสริมพัฒนาการทางสติปัญญา มีเนื้อหาที่กล่าวถึงการส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการทางสติปัญญา ด้วยวิธีการต่างๆ 4 เรื่อง คือการจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมพัฒนาการทางสติปัญญา การส่งเสริมพัฒนาการสร้างสรรค์และจินตนาการ การส่งเสริมพัฒนาการด้านภาษา และการสังเกตและแก้ไขความผิดปกติทางสติปัญญา

4.1 การจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมพัฒนาการทางสติปัญญา ได้แก่ การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก การกระตุ้นให้เด็กได้ใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 คือ การมองเห็น การฟัง การดม การชิม และการลูบคลำสัมผัสสิ่งของหรือสื่อชนิดต่างๆที่ช่วยกระตุ้นให้สมองมีการเจริญเติบโต

4.2 การส่งเสริมพัฒนาการสร้างสรรค์และจินตนาการ ได้แก่ การจัดประสบการณ์ให้สอดคล้องตามความสนใจและธรรมชาติของเด็ก การให้เด็กสำรวจ ทดลอง แสดงความคิดเห็นโดยไม่สกัดกั้น ส่งเสริมให้เด็กมีความกล้า

ในการแสดงออก การฝึกให้เด็กคิดแก้ไขปัญหาต่างๆ ฝึกการใช้เหตุผล เรียนรู้ ประสบการณ์ใหม่ๆ อยู่เสมอ

4.3 การส่งเสริมพัฒนาการด้านภาษา ได้แก่ การสนทนาโต้ตอบกับเด็ก การให้เด็กเล่านิทานหรือเล่าเรื่องต่างๆ

4.4 การสังเกตและแก้ไขความผิดปกติทางสติปัญญา ได้แก่ การสังเกตพัฒนาการทางสติปัญญาที่ใหม่เหมาะสม เช่น เด็กที่มีปัญหาทางการพูด พูดซ้ำ พูดไม่ชัด ดัดอ่าง

5. การส่งเสริมพัฒนาการทางจริยธรรม มีเนื้อหาที่กล่าวถึง การส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการทางจริยธรรม ด้วยวิธีการต่างๆ 4 เรื่อง คือ การจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมพัฒนาการทางจริยธรรม การส่งเสริมค่านิยมและคุณธรรม การเป็นแบบอย่างที่ดี และการสังเกตและแก้ไขพัฒนาการทางจริยธรรม

5.1 การจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมพัฒนาการทางจริยธรรม ได้แก่ การจัดสภาพแวดล้อมที่ปลูกฝังคุณธรรมอันดีงาม การเลี้ยงดูเด็กด้วยความรัก ความเอาใจใส่ ให้ความอบอุ่น พาไปวัด และน่าน้ำให้สวดมนต์ ให้คำแนะนำในการเลือกรับสื่อที่ดีและเหมาะสมตามวัย ไม่ทำร้ายจิตใจ ไม่ลงโทษเด็กด้วยวิธีรุนแรง ไม่ทารุณเด็กด้วยวิธีการต่างๆ

5.2 การส่งเสริมค่านิยมและคุณธรรม ได้แก่ การกล่าวคำชมเชย หรือให้รางวัลแก่เด็กตามความเหมาะสม มีเวลาให้เด็ก รับฟังและสร้างความเข้าใจ อันดีกับเด็ก ชี้แนะให้เด็กมองเห็นความแตกต่างระหว่างสิ่งที่ถูกต้อง และไม่ถูกต้อง

5.3 การเป็นแบบอย่างที่ดี ได้แก่ การเป็นตัวอย่างที่ดีให้แก่เด็ก ในการรักษาศีล 5 คือ ไม่ฆ่าสัตว์หรือทำร้ายผู้อื่น ไม่ลักขโมย ไม่พูดปด ไม่แย่งชิงของรักผู้อื่น และไม่ดื่มของมึนเมา และการเป็นตัวอย่างที่ดีให้แก่เด็กในด้าน ความกตัญญู มีเมตตา อุตุน ซื่อสัตย์ และไม่เห็นแก่ตัว รู้จักแบ่งปัน

5.4 การสังเกตและแก้ไขพัฒนาการทางจริยธรรม ได้แก่ การแก้ไขลักษณะบางประการที่อาจนำไปสู่ปัญหา ได้แก่ การพูดปด ลักขโมย แย่งชิงผู้อื่น เห็นแก่ประโยชน์ของตนเป็นใหญ่

6. การส่งเสริมพัฒนาการทางอารมณ์-บุคลิกภาพ มีเนื้อหาที่กล่าวถึง การส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการทางอารมณ์-บุคลิกภาพ ด้วยวิธีการต่างๆ 4 เรื่อง คือ การจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมพัฒนาการทางอารมณ์-บุคลิกภาพ การเสริมสร้างทัศนคติที่ดี การรู้จักตนเองและบทบาทที่เหมาะสมตามเพศ และการสังเกตและแก้ไขพฤติกรรมทางอารมณ์-บุคลิกภาพ

6.1 การจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมพัฒนาการทางอารมณ์ - บุคลิกภาพ ได้แก่ การส่งเสริมให้เด็กมีสุนทรียภาพ ซาบซึ้งในความงามและการแสดงออก การส่งเสริมให้เด็กเป็นผู้มีความละเอียดอ่อน การปฏิบัติต่อเด็ก เช่น การพูด สื่อสารด้วยท่าทีที่อ่อนโยน การให้อิสระในการคิด การทำสิ่งต่างๆ

6.2 การเสริมสร้างทัศนคติที่ดี ได้แก่ การแสดงออกถึงความรักที่มีต่อเด็ก ด้วยการโอบกอดและสัมผัสเด็กให้เหมาะสมตามวัยของเด็ก การทำให้เด็กมีความรู้สึกนึกคิดที่ดีต่อตนเอง เห็นคุณค่าของตนเองและผู้อื่น

6.3 การรู้จักตนเองและบทบาทที่เหมาะสมตามเพศ ได้แก่ การทำให้เด็กมีกิจกรรมที่ช่วยให้เด็กรู้จักตนเองและบทบาทที่เหมาะสมตามเพศ

6.4 การสังเกตและแก้ไขพฤติกรรมทางอารมณ์ - บุคลิกภาพ ได้แก่ การดูแลป้องกันไม่ให้เกิดหวาดกลัว หรือได้รับความสะเทือนใจอย่างรุนแรง การดูแลให้เด็กมีการแสดงออกที่เหมาะสม เมื่อเกิดความรู้สึกต่างๆ รู้จักสำรวจและควบคุมตัวเองในวาระอันควร การตัดสินของหรืออาการบางอย่างอันอาจเป็นปัญหาต่อการพัฒนาบุคลิกภาพ

7. การส่งเสริมพัฒนาการทางสังคม มีเนื้อหาที่กล่าวถึง การส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการทางสังคม ด้วยวิธีการต่างๆ 4 เรื่อง คือ การจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมพัฒนาการทางสังคม การส่งเสริมลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์ การส่งเสริมกิจกรรมการแสดงออกที่เหมาะสม และการสังเกตและแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหา

7.1 การจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมพัฒนาการทางสังคม ได้แก่ การทำให้เด็กมีความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น เปิดโอกาสให้เด็กได้เล่นกับเพื่อน ได้พบปะ

สร้างสรรค์ทำกิจกรรมร่วมกับบุคคลอื่นๆ ฝึกการเข้าสังคมให้กับเด็ก ำให้เด็กเห็นคุณค่าของสิ่งแวดล้อมที่มีต่อการดำรงชีวิต ำให้เด็กได้ใกล้ชิดกับศิลปะวัฒนธรรมไทยและศิลปะพื้นบ้าน ปกป้องจิตสำนึกในความเป็นไทย

7.2 การส่งเสริมลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์ ำได้แก่ การฝึกำให้เด็กรู้จักช่วยเหลือตัวเองและผู้อื่น ฝึกำให้เด็กมีความรับผิดชอบ มีระเบียบวินัย มีความเป็นผู้นำ มีความมั่นใจในตนเอง มีความขยัน และประหยัด อดออม ู้ค่าของเงิน

7.3 การส่งเสริมกิจกรรมการแสดงออกที่เหมาะสม ำได้แก่ การำให้อิสระเด็กในการเป็นตัวของตัวเอง อบรมสั่งสอนำให้เด็กกระทำในสิ่งที่ถูกต้องและเหมาะสมกับบุคคล เวลา และสถานที่ มีสัมมาคารวะ มีกิริยาวาจาที่ เหมาะสมตามกาลเทศะ

7.4 การสังเกตและแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหา ำได้แก่ พฤติกรรมอันอาจนำไปสู่ปัญหา ำได้แก่ ขี้เกียจ ำใช้เงินไม่เป็น ขาดความมั่นใจในตนเอง ไม่มีวินัย ขาดความรับผิดชอบ ตื้อ ขน พุดหยาบคาย ก้าวร้าว ไม่มีสัมมาคารวะ

8. การอบรมเลี้ยงดูเด็กที่มีลักษณะพิเศษ มีเนื้อหาที่กล่าวถึงการอบรมเลี้ยงดู การปฏิบัติที่เหมาะสมต่อเด็กที่มีลักษณะพิเศษทางด้านต่างๆ 4 ด้าน คือเด็กที่มีลักษณะพิเศษทางกาย เด็กที่มีลักษณะพิเศษทางสติปัญญา เด็กที่มีลักษณะพิเศษทางอารมณ์ - บุคลิกภาพ และ เด็กที่มีลักษณะพิเศษทางสังคม

8.1 เด็กที่มีลักษณะพิเศษทางกาย ำได้แก่ เด็กที่มีความพิการทางกายมาแต่กำเนิด เช่น หูหนวก ตาบอด เป็นใบ้ ผิวหนังผิดปกติ (เด็กดักแด้)

8.2 เด็กที่มีลักษณะพิเศษทางสติปัญญา ำได้แก่ เด็กที่มีอาการผิดปกติทางระบบสมองตาวุ่นชินโรตรม เด็กอัจฉริยะ

8.3 เด็กที่มีลักษณะพิเศษทางอารมณ์ - บุคลิกภาพ ำได้แก่ เด็กที่มีอาการปิดกั้นตนเอง (autism) มีปัญหาทางอารมณ์ (emotional block)

8.4 เด็กที่มีลักษณะพิเศษทางสังคม ำได้แก่ เด็กที่มีความซนผิดปกติ (hyperactive) เกเร ชอบแกล้งผู้อื่น มีพฤติกรรมทำลายสิ่งของ

9. การดูแลทั่วไป มีเนื้อหาที่กล่าวถึง เรื่องทั่วไปที่มีความเกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดูเด็ก ในด้านที่นอกเหนือจากที่กล่าวมาแล้ว 2 เรื่อง คือ ประเพณี ความเชื่อ และความนิยม และการจัดหาโรงเรียนหรือสถานรับเลี้ยงเด็กที่เหมาะสม

9.1 ประเพณี ความเชื่อและความนิยม ได้แก่ ความเชื่อในการเลี้ยงดูเด็กตามจารีตประเพณี ประเพณีการรอกนจุก ประเพณีโยนข้าวให้แม่ซื้อ หรือความนิยมในการประดับร่างกายด้วยสิ่งมีค่า เช่น กวาลेमือ กวาลเเท้า

9.2 การจัดหาโรงเรียนหรือสถานรับเลี้ยงเด็กที่เหมาะสม ได้แก่ การเลือกโรงเรียนหรือสถานรับเลี้ยงเด็ก โดยพิจารณาจากหลักสูตรของทางโรงเรียน ว่าเน้นการเรียนทางด้านวิชาการ หรือเน้นการเตรียมความพร้อมให้แก่เด็ก การพิจารณาจากความพร้อมและความพอใจของตัวเด็กเอง

10. บทบาทของพ่อ มีเนื้อหาที่กล่าวถึง บทบาทด้านต่างๆของพ่อที่ส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัย ด้วยวิธีการต่างๆ 3 เรื่อง คือ การมีปฏิสัมพันธ์ต่อเด็ก การสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างสมาชิกทุกคนในครอบครัว และการพัฒนาตนเอง

10.1 การมีปฏิสัมพันธ์ต่อเด็ก ได้แก่ บทบาทของพ่อในการปฏิบัติต่อเด็กโดยตรง ซึ่งส่งผลต่อพัฒนาการทุกด้านของเด็ก ได้แก่ พัฒนาการทางกาย สติปัญญา จริยธรรม อารมณ์ - บุคลิกภาพ และสังคม

10.2 การสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างสมาชิกทุกคนในครอบครัว ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการวางแผนปรึกษาปัญหาเกี่ยวกับสมาชิกในครอบครัว การให้ความรักและเอาใจใส่สมาชิกในครอบครัว การให้กำลังใจแก่ภรรยาอย่างสม่ำเสมอ การช่วยเหลือและมีส่วนร่วมในการดูแลลูกตั้งแต่เริ่มตั้งครรภ์จนกระทั่งคลอด ช่วยเหลืองานในบ้านและช่วยอบรมดูแลลูก

10.3 การพัฒนาตนเอง ได้แก่ การแสวงหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็ก การปรับปรุงการกระทำของตนเองให้เป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ลูก และเป็นหัวหน้าครอบครัวที่มีคุณภาพ

ภาคผนวก ง

เครื่องมือทำชันพลิกและ เก็บรวบรวมข้อมูล

ตัวอย่างแบบบันทึกข้อมูล เกี่ยวกับสิ่งพิมพ์ที่หน่วยงานจัดพิมพ์เผยแพร่

ชื่อหน่วยงาน _____
 สังกัด _____ หน่วยงาน รัฐบาล / เอกชน
 ผู้ให้ข้อมูล _____ ตำแหน่ง _____
 วัน/เดือน/ปี ที่ได้รับข้อมูล _____ ข้อมูลสิ่งพิมพ์ที่ได้รับมีจำนวนทั้งหมด _____ ชิ้น

 สิ่งพิมพ์ชิ้นที่ _____ ชื่อ _____

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. รูปแบบของสิ่งพิมพ์

- ( ) แผ่นพับ   ขนาด _____
 ( ) ราบปลิว   ขนาด _____
 ( ) ระเบิดเตอร์   ขนาด _____ สี _____
 ( ) จุลสาร   ขนาด _____ จำนวน _____ หน้า
 ( ) วารสาร   ขนาด _____ จำนวน _____ หน้า
 ( ) หนังสือ   ขนาด _____ ประเภท _____
 ( ) อื่นๆ _____

2. กลุ่มเป้าหมายในการเผยแพร่

- 2.1 ( ) กลุ่มเป้าหมายทั่วไป ได้แก่ _____
 2.2 ( ) กลุ่มเป้าหมายเฉพาะ
       ( ) หญิงมีครรภ์
       ( ) มารดาที่มีช่วงอายุ _____ ปี   ( ) ไม่ระบุอายุ
       ( ) บิดาที่มีช่วงอายุ _____ ปี   ( ) ไม่ระบุอายุ
       ( ) อื่นๆ _____

3. การจัดพิมพ์

- 3.1 วัน/เดือน/ปี ที่จัดพิมพ์ _____ ( ) ไม่ระบุ
 3.2 จัดพิมพ์เป็นครั้งที่ _____ ( ) ไม่ระบุ
       จำนวนที่จัดพิมพ์ _____ เล่ม/ฉบับ/แผ่น/ชุด/ _____ ( ) ไม่ระบุ

4. การเผยแพร่

4.1 เริ่มเผยแพร่เมื่อ _____

4.2 วิธีการเผยแพร่

- ( ) ส่งทางไปรษณีย์
- ( ) แจกประชาชนทั่วไปโดยตรง สถานที่แจกคือ _____
- ( ) ส่งไปยังแหล่งเผยแพร่ได้แก่ _____
- เพื่อ ( ) ติดประชาสัมพันธ์ให้แก่ผู้ที่มาติดต่อ
- ( ) แจกให้แก่ผู้ที่มาติดต่อ
- ( ) จัดส่งต่อให้แก่กลุ่มเป้าหมายต่อไป
- ( ) แจกฟรีโดยกลุ่มเป้าหมายต้องส่งค่าจัดส่งมาให้ เช่น
สอดของติดแสตมป์ จำหน่ายถึงผู้รับโดยไม่เสียค่า
ใช้จ่ายเกี่ยวกับเอกสารสิ่งพิมพ์ต่างๆทั้งสิ้น
- ( ) แนบไปกับผลิตภัณฑ์
- ( ) แนบไปกับหนังสือ เช่น หนังสือปกเล่มเล็ก
- ( ) อื่นๆ _____

ตอนที่ 2 เนื้อหา

ชื่อเรื่อง / ชื่อหัวข้อ _____

วัตถุประสงค์ _____

_____

เนื้อหา/สาระที่นำเสนอ _____

_____

_____

วิธีการที่นำเสนอ

- ( ) คำขวัญ ( ) นิยายภาพ/การ์ตูน ( ) บทความ
- ( ) เรื่องเล่า ( ) การ์ตูนประกอบ ( ) ภาพประกอบ

รายละเอียด _____

ตัวอย่างแบบสรุปเนื้อหาจากนิตยสาร

1. นิตยสารที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย คือ _____ รักลูก _____ แม่และเด็ก				
2. นิตยสารทั่วไป สำหรับสตรี คือ _____ กุลสตรี _____ ชวีญ เรือน				
3. นิตยสารกึ่งวิชาการ คือ _____ ใกล้เคียง _____ หมอชาวบ้าน				
ฉบับประจำเดือน _____ ปี _____				
วิธีการนำเสนอ _____ บทความ _____ คอลัมน์ถาม-ตอบ _____ อื่นๆ คือ _____				
เนื้อหา	ชื่อคอลัมน์: ชื่อเรื่อง/ตอน	ผู้เขียน /ผู้ตอบ	อายุ เด็ก	สาระหรือแนวคิด

ประวัติผู้วิจัย

นางสาวจุฑาภรณ์ สุภิมารส เกิดเมื่อวันที่ 29 สิงหาคม 2510
ที่จังหวัดสุรินทร์ สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาการศึกษาปฐมวัย
ภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2532
และได้เข้าศึกษาต่อในหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการศึกษาปฐมวัย
ภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2534